

ฉบับที่ 19799

วันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ขึ้น 6 ค่ำ เดือน 2 ปีมะแม

หน้า 31

ฟ้ากว้าง

เล่นกับดาวนี้กับดาวเสาร์

ภาพโดย วรวิทย์ กับจุดดับบนพิท

ถ้าคุณไม่อยากเบียดคนไปแย่งที่ยืน
ขะเจ้อในงานเล่นที่จัดกันให้เก๋เลื่อนเมือง
แต่อยากสงบอยู่กับบรรยากาศเงียบสงบ กลาง
ทุ่งหญ้า ป่าเขา ลำเนาทุ่งละก็ ดาวเสาร์มีนัด
สำคัญคืนวันส่งท้ายปีที่ไม่ควรพลาด

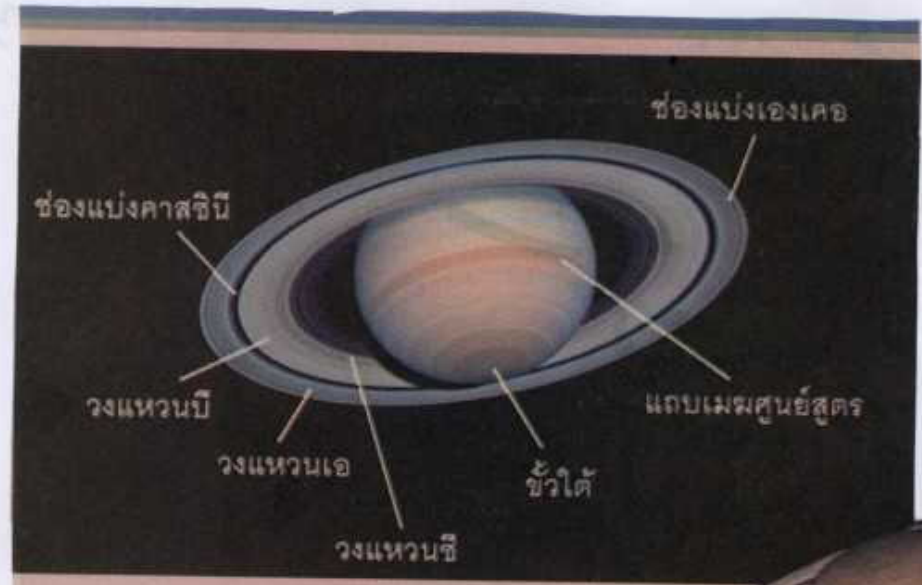
สมาคมดาราศาสตร์ไทยรายงานว่าวันที่
31 ธ.ค.นี้ จะเป็นวันที่ดาวเสาร์เข้ามาใกล้โลกมาก

ที่สุดในรอบ 29 ปี และนับต่อไปอีก 29 ปี ก็จะมี
ไม่มีปรากฏการณ์แบบเดียวกันให้เห็นอีก

ดาวเสาร์เป็นดาวเคราะห์ที่ขอมร้มกันว่า
สวยงามที่สุดในระบบสุริยะ จัดอันดับเป็นดวงที่ 6
จากดวงอาทิตย์อยู่ห่างออกมาประมาณ 1,427 ล้าน
กม. มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 120,536 กม. หมุนรอบตัว
เอง 1 รอบ ใช้เวลา 10 ชั่วโมง 23 นาที ความเร็ว
ในการโคจร 9.6 กม. ต่อวินาที

โคจรรอบดวงอาทิตย์ 1 รอบนาน 29.46 ปี
เป็นดาวที่องค์ประกอบส่วนมากเป็นก๊าซ

ความงามของดาวเสาร์อยู่ที่วงแหวนรอบตัว
ซึ่งมีความหนาเพียง 1 กม. แต่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง
ใหญ่ถึง 270,000 กม. สิ่งที่เราเห็นเป็นวงแหวนนั้น
แท้จริงก็คือบรรดาก้อนหินที่ปกคลุมด้วยน้ำแข็ง และ

อเล็กซ์ ฟูนิส

ฝุ่นอนุภาคจำนวนมาก

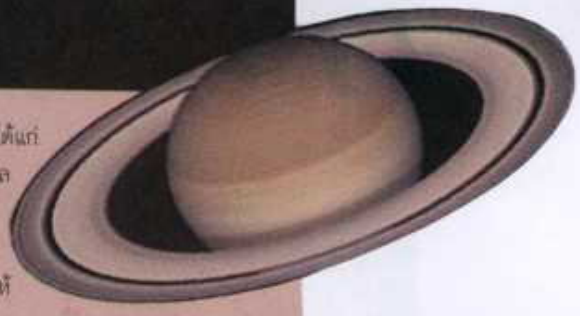
โบรระยอากาศของดาวดวงนี้มีก๊าซที่ประกอบด้วย ไฮโดรเจน, ฮีเลียม, มีเทน, แอมโมเนีย, และไฮโดรคาร์บอน มีระดับเมฆที่หนืดลึบ 180 องศาเซลเซียส มีดวงจันทร์บริวาร 30 ดวง ดวงใหญ่ที่สุดชื่อไททัน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้ง 5,150 กม. อยู่ห่างดาวเสาร์ 1,221,850 กม.

ดวงดาวที่อยู่บนฟ้าแม้จะไกลหลายพันล้านกม. แต่ก็สัมพันธ์กับชีวิตมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น

ทั้งคุณและโทษ ไต้เก๋ง

การเกิดอุทกภัยหรือเวลานาทีที่กำหนดให้เราต้องทำโน่นทำนี่ให้ทัน

ไม่นับที่บรรดาโหราจารย์เอามาพยากรณ์ โชคเคราะห์ของบ้านเมืองและใครต่อใครว่าจะดีหรือร้ายให้ตกใจเล่น

การสนใจศึกษาความเป็นไปของดวงดาวโดยเฉพาะการสังเกตเสริมให้เด็กเรียนรู้เรื่องนี้อย่างจริงจังเริ่มที่จะดึงดูดให้อยากค้นคว้าหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาอื่น ๆ มากขึ้น

เลือกสายที่หน่วยงานรัฐรวมทั้งสมาคมดาราศาสตร์ไทยไม่ได้จัดกิจกรรมพาคนไปดู เพราะเห็นได้ง่าย ๆ แต่หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ในระดับของฟ้าช่วงเวลาหัวค่ำ ก็จะได้เห็นดาวสีเหลืองสว่างกว่าใคร และถ้าอยากจะได้วงแหวนก็อาจต้องใช้กล้องส่องทางไกลแบบเทเลสโคปกำลังขยาย 24 เท่าขึ้นไป

แต่ก็มีนักดูดาวสมัครเล่นกลุ่มใหญ่ที่บางคนมีหอดูดาวเอาไว้ที่บ้าน นิดหน่อยกันจัดกิจกรรม

ให้เยาวชนและผู้สนใจไม่เลือกชั้นวรรณะเข้าร่วมได้

วรวิทย์ ต้นวุฒิบดินทิต เจ้าของหอดูดาวดินทิต อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา ซึ่งอุทิศตนเพื่อถ่ายทอดความรู้การดูดาวกับเด็กนักเรียนในจังหวัดที่เขาอยู่มานานหลายปี คราวนี้จัดกิจกรรมที่โรงเรียนไฟแก้ววิทยา อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา พร้อมกับ จ.ร.เบญจมาชราชวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์ชูชาติ

แพ้น้อย ทน.หมวตวิฑฒศาสตร ียกกล้องดูดาวชั้นดี MEADE รุ่น LXDS55 กำลังขยาย 200 ไปตั้งบนดาดฟ้าชั้น 7 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา โดยมีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมดาราศาสตร์มาคอยให้คำแนะนำ

คราวนี้การดูดาวเสาร์ขยายตัวเป็นเครือข่ายไปเกือบทั่วประเทศ โดยเฉพาะทางภาคเหนือ นครดฮาริยะ ผู้ประสานงานนักวิทยุสมัครเล่นเครือข่ายดาราศาสตร์ไทย ก็ตั้งกล้องดูดาวไว้ที่สนามหน้าศาลากลางจังหวัดอุตรดิตถ์ และจะประสานงานกันทางข่ายวิทยุ 145.6750 เพื่อกระจายข่าวแก่สมาชิกที่กระจายกันอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศให้รับทราบทั่วกัน

คนที่ตากหนาวอยู่ทางเหนือที่สนใจดูดาวเสาร์และอยากได้รายละเอียดมากกว่านี้สอบถามทางโทรศัพท์ได้ที่ 0-1887-4375

เห็นเขาจัดกิจกรรมกันที่ไหน ไม่ว่าจะป็นโรงเรียนหรือศาลากลางจังหวัดก็เข้าไปร่วมได้ หรือจะดูเองก็ไม่ผิดกติกา

เป็นความที่ดาวที่ไม่น่าสนใจแต่ค่าใช้จ่ยไม่หนักหู ได้ความรู้ และสุขใจ.

วีระพันธ์ โอบิบุญ
veepan@dailynews.co.th